Anul al XCI-lea. Nr. 2 NUMARUL 2 Lei Brașov Miercuri 4 Ianuarie 1928

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
— PIAȚA LIBERTAȚEI BRAȘOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Pentru streinătate 800 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuți, cetățene, și pentru tine, la libertate, legalitate și cinste.

† Dr. VALER BRANISCE.

Incă unul din marea generație, care a contribuit la închegarea și păstrarea conștiinței noastre naționale a plecat dintre noi.

Valer Branisce, omul de cultură, bărbatul de caracter, personalitatea de înaltă moralitate, martirul care a suferit mai mult decât toți marii mucenici ai neamului nostru, locatarul în tinerețe ca și la bătrânețe al pușcăriilor maghiare, a căzut biruit de implacabilul Dușman al Vieții.

Cu mortul dela Lugoj se stinge încă unul din strălucita generație memorandistă, care a însemnat abnegația desăvârșită, hotărârea neprecupețită de jertfă și preludiul viu al emancipării de mai târziu.

Dasçăl altădată el se silea să treacă în sufletul elevilor însuș tiparul individualității sale. Cei cari au trecut prin școala lui au moștenit cea mai neprețuită comoară: *grija de a devenl caractere.*

Gazetar în tot timpul vieții noastre publice, el a propoveduit în fiecare slovă, pe care o scria, mai mult decât devotamentul, mai mult decât datoria. Redactorul Branisce a cerut dela Ardeleni, dela Bucovineni și Bănățeni *jertfirea de sine, sacrificiul personal.*

Și pentrucă dascălul și gazetarul știa că *fapta* singură dă valoare cuvântului și că numai *pilda* dă îndemn, Valer Branisce n'a înconjurat faptele, ci le-a căutat și s'a dat pe sine însuși pildă vie nu numai generației sale, ci și generațiilor viitoare.

El s'a așezat pe deasupra tuturora pecetluind cu îndelungați ani de temniță, cu întreaga sa viață adevăratul rost al îndrumătorului de oameni.

Și fiindcă din tinerețea sa a fost convins că fără o *cultură* temeinică luptătorul poate fi ușor vulnerabil și că fără ea nici el n'ar putea fi util semenilor săi, Valer Branisce a avut grije să încingă încă din clipa când a intrat în arena de luptă zalele culturii, care i-a afirmat dela început autoritatea și i-a sporit prestigiul.

De aceia cuvântul lui era totdeauna ascultat, fie că vorbea dela catedră sau dela tribuna presei, fiecă critica sau dădea lecții în socieiățile noastre de cultură.

Perzându-l astăzi prea de vreme, parcă se rupe ceva din ființa noastră a tuturora, parcă se prăbușește unul din suporturile neamului însuși.

Inima ni-se frânge de durere. Căci oameni ca Branisce nu se nasc așa de ușor și de îndrumători ca el avem astăzi nevoie mai mult ca altădată.

Cei ce huzuresc pe trupul României-Mari, beneficiarii fericiți a tot ce poate ea da din prisosul avutului și al gloriei sale nu l'au cunoscut, l'au ignorat și l'au prigonit po omul, care a pus la temelia ființei acesteia suferința sa, sudoarea torturilor îndurate în Seghedinul pătimirilor naționale, sânge din trupul său martirizat și comoara unui suflet, plămădit din tot ce un neam poate avea mai ales.

Plutarc spune într'una din biografiile oamenilor iluștri ai antichității:

„E soartea oamenilor drepți și buni ca ei să fie mai puțin apreciați în viață decât după moarte".

A fost aceasta și soarta lui Valer Branisce. Moartea îl încadrează însă, fără nicio exagerare, în rândul marilor figuri, cu care se va ilustra istoria acestui neam, așa cum Plutarc a ilustrat cu viața atâtor personalități nemuritoare istoria Romei și a Atenei.

Prea mândru, prea plin de sentimentul de abnegație și jertfă Valer Branisce n'a protestat niciodată împotriva vitregiei, cu care a fost tratat. El niciodată n'a pomenit de suferințele sale și n'a vorbit nicicând de vreun merit al său. Superba lui conștiință l'a oprit dela astfel de umiliri.

Dar astăzi când cătușele sunt deslegate, când *omul* nu mai e, când oasele cari au suferit atâta s'au risipit și când *sufletul* și-a reluat libertatea, din nimbul care-l încununa se revarsă șuvoiul de strălucire al *faptelor* individualității, care-l va așeza în școala, în presa, în societățile noastre de cultură și'n întreagă viața noastră publică în rândul îndrumătorilor vecinici ai tuturor celor ce se îndreaptă spre desăvârșirea și idealul vieții umane.

Ne despărțim îndureraţi de resturile trupești ale lui Valer Branisce, dar nu ne vom despărți nici noi, nici cei ce vin după noi de *sufletul* lui.

VOICU NIȚESCU

Câteva date biografice.

Dr. Valeriu Branisce, fiul lui Moise Branisce fost primpretor și stenograf al dietei ardelene 1863—65 și al conferenței naționale din 1881 († 1891) fratele mai mare al redactorului ziarului nostru, s-a născut în 1869 în comuna Cincu Mare. După absolvirea liceului de stat maghiar din Sibiu și a facultății de litere din Budapesta, a fost numit profesor la liceul „Andrei Șaguna" din Brașov.

In toamna anului 1893, fiind condamnați la închisoare toți redactorii ziarului „*Tribuna*" din Sibiu, a fost chemat să conducă în mod interimar acest mare ziar politic de pe vremuri. In 1894, la chemarea conducerii partidului național român din Banat, a plecat la Timișoara, unde împreună cu Dr. Diaconovici a înființat ziarul „*Dreptatea*", al cărui redactor responzabil, și dela 1 Nov. 1894 director, a fost, până la intrarea sa în temnița din Vacz (Martie 1895), condamnat pentru „agitațiune în contra națiunei maghiare" în 24 procese de presă, la 2 ani închisoare de stat și 1300 fiorini amendă în bani.

Incă înainte de a intra în închisoare la luat parte în luna Mai a anului 1894 ca apărător în faimosul proces al Memorandului, în care, precum se știe, Curtea cu juraţi din Cluj a condamnat la închisoare de stat dela 2 luni până la 5 ani pe 14 membrii ai comitetului partidului național, între cari pe defuncții Dr. I. Rațiu, G. Pop de Băseşti, Dr. Vasile Lucaciu etc, Tol în anul 1894 redacta la Timișoara și revista germană de popularizare a chestiunei românești „*Romänische Jahrbücher*".

După împlinirea pedepsei de 2 ani închisoare și-a reocupat postul de profesor la liceul din Brașov.

Cerând concediu pe anul școlar 1897/98 a trecut în Bucovina, unde la chemarea fruntașilor bucovineni Iancu Flondor și Dr. Gheorghe Popovici, a înființat în toamna anului 1897 ziarul partidului național român bucovinean „*Patria*" în Cernăuți. In mijlocul luptei aprige naționale pe care a condus-o aici prin ziarul „Patria" în contra guvernului Bucovinei, care urmărea desființarea partidului național român, a fost expulsat de guvernul din Bucovina pentru „agitație în contra siguranței statului".

Trebuind să părăsească Bucovina după un an de activitate politică națională, s'a reîntors pentru scurt timp la Brașov pentru a se stabili apoi în anul 1899 definitiv în Banat, unde a înființat cu ajutorul fruntașilor bănățeni, între cari dr. Alexandru Mocsony, Coriolan Brediceanu, dr. Dobrin și alții, ziarul „*Drapelul*", al cărui director a fost până în primăvara anului 1916, când din cauza cenzurei regimului maghiar, a sistat apariția foii, ne mai voind să se acomodeze ordinelor cenzurei, care presimția intrarea în acțiune a României.

Cu intrarea în acțiune a României dr. Valeriu Branisce a fost ridicat peste noapte din mijlocul familiei sale din Lugoj, dus și internat în închisoarea ordinară din Seghedin, unde a trebuit să îndure un regim barbar escepțional, din care a fost scăpat deabia în ajunul dezastrului puterilor centrale.

Deși încă suferind în urma anilor și regimului de închisoare din Vaț și Seghedin, s'a recules în urma voinței sale de fer și după decretarea Unirii, în adunarea dela Alba-Iulia din 1 Dec. 1918 a luat asupră-și conducerea resortului cultelor și instrucțiunei pe timpul guvernării Consiliului Dirigent, desvoltând o mănoasă activitate pe terenul reorganizării în spirit românesc al învățământului primar, secundar și superior al Ardealului și Bănatului.

După desființarea Consiliului Dirigent a luat parte activă ca membru fruntaș al Comitetului de conducere al Partidului Național în viața politică a țării. Fiind și membru în Corporațiile sup. bisericeşti s'a ocupat îndeosebi cu chestiunea unificării Bisericii ortodoxe. Ivindu-se din nou urmările suferințelor îndurate prin închisorile maghiare, a fost nevoit să-și refacă sănătatea zdruncinată.

De doi ani încoace boala de ficat și de cord i s'a agravat până ce în dimineața zilei de Anul nou și-a dat obștescul sfârșit.

După cât suntem informați, defunctul fruntaș al vieții noastre publice și strălucitul gazetar dr. Valeriu Branisce lasă în urma sa prețioase însemnări despre luptele politice purtate sub regimul maghiar cât și despre activitatea Consiliului Dirigent și a epocei, care a urmat după desființarea guvernului ardelean.

Inmormântarea are loc astăzi Marți, d. a. la Lugoj.

Odihnească în pace și în veci amintirea lui.

•

Familiilor îndoliate și îndeosebi octogenarei sale mame îi adresăm cele mai adânc simțite condoleanțe.

•

Moartea regretatului dr. V. Branisce a produs la Brașov regrete unanime. Activitatea școlară, politică și culturală a distinsului profesor de odinioară al liceului „Andreiu Șaguna", activitatea sa ulterioară ca strălucit gazetar, ca șef de resort al cultelor și instrucțiunei din Consiliul Dirigent, ca și activitatea sa din ultimii ani pe terenul bisericesc, făcând parte din cele mai înalte corporațiuni ale Bisericei ortodoxe românești, i-au câștigat simpatiile și respectul Brașovenilor, cari erau mândri că dela catedra sa modestă din Brașov a ajuns în cele mai grele și critice vremuri la situațiunile înalte pe cari le-a deținut și condus cu atâta pricepere și cinste.

Numeroase telegrame au fost adresate din Brașov familiei îndoliate iar pe frontispiciul liceului „Andreiu Șaguna" și al edificiului sucursalei Băncii „Albina", al cărei membru în Consiliul de administrație a fost, s'au arborat, drapele de doliu.

Din Lugoj ni se comunică că la înmormântarea de astăzi după amiazi vor lua parte numeroși fruntași ai Comitetului central al Partidului Național-Țărănesc, căruia i-a rămas credincios până la sfârșitul vieții sale sbuciumate.

———

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Al doilea răvaş către săteni

Orice faptă şi orice dorinţă nu trebue să aibă alt ţel decât binele obştesc.
— Impăratul roman Marcu Aureliu. —

Satul spre a se numi şi a fi înfloritor trebue să aibă biserică şi şcoală cercetată, gospodari înstăriţi, case bune şi uliţi curate, bibliotecă poporală, o bancă poporală şi o cooperativă de consum, desfacere şi valorizare a produselor locale.

Dacă toate aşezămintele de mai sus sunt bine conduse, într'un spirit de solidaritate şi de servire a intereselor obşteşti, satul se poate numi pe drept cuvânt fericit.

Insemnătatea bisericii şi a şcolii, veacurile de viaţă naţională au dovedit-o şi nu vreau să vorbesc despre ele cu acest prilej. Pe biserică şi şcoală este clădit patrimoniul spiritual şi intelectual al omenirii, menirea lor e pătrunsă de mult în conştiinţa naţiunilor civilizate cari năzuesc mereu să le amplifice influenţa şi să le răspândească roadele şi printre popoarele încă înapoiate şi barbare. Biserica şi şcoala susţin prin puterea lor nemăsurată clădirea minunată a civilizaţiei şi culturei moderne; năruirea celor dintâi ar aduce şi căderea celor din urmă.

Biblioteca prinde greu la cei ce nu au avut deprinderea cetitului. Să nu ne facem închipuiri; cei vârstnici nu pot fi deprinşi să ia cărţi dela bibliotecă. Casa de cetire dă roade printre cei mai tineri, pentru ceilalţi fruntaşii intelectuali ai satului sau dela oraşe să ţină cuvântări, demonstraţiuni felurite de muncă raţională, dacă e posibil să se arate filme cinematografice instructive. Dumneavoastră, săteni, daţi ascultare sfaturilor pornite dela oameni bine preţuiţi, cărora cercetările cărturăreşti le dau putinţa să vadă mai multe feţe ale lucrurilor şi ale situaţiunilor şi deci sunt mai în măsură să-şi dea seama de adevăr şi să arate calea ce trebue urmată.

Şi acum câteva lucruri despre *cooperaţie şi înfăptuirile ei*. Alături de religie, morală şi cultură, naţiunile înaintate au aşezat la loc de frunte şi de îndreptar ideea solidarităţii, adecă a unirii puterilor mici pentru dobândirea înfăptuirilor mari. Pe această idee este clădit statul, naţiunea, oraşul, statul, aşezămintele publice şi particulare. Cu cât o naţiune este mai propăşită cu atât roadele acestei mari idei sunt mai trainice şi mai felurite.

Cooperaţia este una din realizările ideei cuprinzătoare a solidarităţii.

Cooperaţia, adecă unirea muncii şi banului chiamă la o nouă viaţă pe cei mai puţin avuţi, mai lipsiţi de mijloace de luptă, copleşiţi de acţiunea egoistă a câtorva, puţini dar bogaţi.

Cooperaţia înlătură pe mijlocitori sau cel puţin le micşorează numărul. Negustorii din sate cumpără mărfuri în cantităţi mici dela negustorii dela oraşe; marfa se scumpeşte pentru-că trece prin prea multe mâni. In locul celor 10—15 negustori mici din sat, poate fi o singură cooperativă care având ca clienţi pe toţi sătenii, deci vânzare multă, poate să se aprovizioneze direct dela locul de producţie, fie dela fabricant pentru mărfurile ce se produc în ţară, fie dela marii importatori pentru mărfurile ce ne vin din alte ţări; preţurile mărfurilor vor fi mult mai mici.

Plugarii au nevoe de unelte, iar uneori de sămânţă. Strânşi toţi în cooperativă pot cumpăra şi mai eftin şi de calitate mai bună. Deasemenea pot obţine preţuri mai bune pentru bucatele lor, pentru lână, lapte, ouă şi altele, când în loc să ofere cu sacul sau cu bucata, oferă cantităţi mai mari, mai bine plătite, vândute fără pierdere de vreme; 2 sau trei oameni din sat pot vinde toată producţia satului, fără ca fiecare gospedar să piardă vremea ducându-se pela târguri. Organizarea vânzării prin cooperaţie se poate face atât în sat cât şi prin crearea de depozite de desfacere în centrele de consum, în oraşe, fie fiecare sat sau asociindu-se două sau mai multe sate.

La sate e mult simţită nevoia de bani. Fie că plugarul are nevoie de bani pentru mărirea inventarului agricol, adecă pentru cumpărarea de unelte sau vite, fie că după un an rău n'are cu ce să scoată din iarnă familia sau vitele; el trebue să se împrumute. Cămătarul îşi arată colţii, îi dă bani cu dobânzi de jaf în contul recoltei viitoare vândută dinainte pe un preţ de nimic sau dacă nici la cămătari nu găseşte e silit să-şi vândă pe preţuri de batjocură vaca sau caii. Şi în acest caz tot cooperaţia înlătură răul; băncile poporale cooperative, din capitalul lor social, din depunerile membrilor şi din împrumuturile ce le iau dela Centrala lor, dau împrumuturi sătenilor cu dobânzi reduse, cu forme puţine.

Sătenii se mai pot unii în cooperative pentru arendarea în comun a păşunilor; în asemenea cazuri avem obştii de arendare.

Atât ţăranii cât şi orăşenii cu foarte mare folos se pot asocia întemeind cooperative de producţie, adică fabrici, bunăoară, de cherestea, ţesătorii, de exploatări şi altele.

Am înşirat fugar formele felurite ce le poate lua tovărăşia la sate pentru ajutorarea şi propăşirea gospodăriilor ţărăneşti. In ţara noastră au luat un avânt mai mare băncile poporale şi cooperativele de producţie. S'au săvârşit prin aceste tovărăşii adevărate minuni. Cele aproape 4000 bănci poporale ale vechiului regat au scăpat satele de cămătari, din câştigurile lor au clădit biblioteci poporale, au întreţinut copii meritoşi la carte, au sprijinit întemeierea şi a altor instituţiuni de folos obştesc. Prin bancă poporală se pot face multe lucruri neînchipuit de frumoase şi folositoare satelor.

Dumneavoastră, săteni, şi mai cu seamă fruntaşi ai satelor, întemeiaţi şi sprijiniţi cooperativele. Organizarea temeinică şi modernă a vieţii gospodăreşti a satelor nu se poate face decât prin cooperaţie. In numele acestei idei, strângeţi rândurile, daţi ascultare sfătuitorilor buni şi ajutaţi-i să întemeieze şi să întărească cooperativa!

Este bine să începeţi cu întemeierea unei bănci poporale cooperative. Intr'un număr viitor al Gazetei vă voi arăta cum se întemeiază o bancă poporală şi ce trebuie făcut pentru ea în primii ani dela întemeiere.

Dr. Victor Jinga.

Dela Prefectura Poliţiei

Buletin informativ

Furt. Mama d-nei Ursu Elena din Braşov str. Valea Lată No. 14 găzduind pe un individ sub numele de Moraru Andrei zis şi Martin Székely mai mult timp fără a-l anunţa biroului populaţiei. In seara zilei de 1 Ian. 1928 individul profitând de lipsa proprietarului dela domiciliu a furat diferite obiecte casnice ca haine bărbăteşti şi pentru dame, lingerie, precum şi diferite mărfuri. Cazul se cercetează de Circa II-a.

•

Injunghiat. Indivizii Nagy Domokos originar din comuna Derjiu jud. Odorhei şi Gotthard Ianos din comuna Porumbeii Mari jud. Odorhei în seara zilei de 1 Ianuarie a. c. luându-se la ceartă între ei, Gotthard Ianos a înjunghiat cu briceagul pe Nagy Domokos, producându-i leziuni corporale grave. Cu actele dresate s'a înaintat Parchetului.

•

Bătaie. Muncitorii Ilie Ştefan şi Tarzai Ianos, ambii din Braşov str. Drumul Sfi. Petrului, au reclamat că au fost bătuţi de alţi muncitori. Cazul se cercetează de Circa II-a.

Cetiţi şi răspândiţi
„Gazeta Transilvaniei"
cel mai vechi ziar românesc

Economice.

Situaţia agricolă a ţării

Cu toată lipsa de ploaie din toamnă, munca câmpului s'a făcut în condiţiuni destul de bune. Pe baza datelor culese până acum despre cantitatea suprafeţelor însămânţate, situaţia sămănăturilor din anul 1927 faţă de cea din anul precedent, se prezintă astfel:

Grâu, în anul 1927=2.658.744 q, în 1926 = 2.839.636. Secară în anul 1927 = 271.313, în 1926: 258.306, rapiţă în anul 1927 = 31.661, în 1926 = 36.294, orz în anul 1927=89.762 în 1926 = 100.770.

După ţinuturi, totalul însemânţărilor de grâu şi secară se repartizează astfel: *Grâu* Vechiul regat, în 1927: 1.404.438, Transilvania: 742.326, Basarabia 401.585, Bucovina: 20.396.

Secară în vechiul regat în 1927: 55.813, Transilvania 97.861, Basarabia: 95.736 şi Bucovina 21.903.

Subliniem că datele pe anul 1927 nu sunt încă definitive, căci cifrele de mai sus cuprind numai înregistrările ce s-au făcut până la ziua de 15 Decembrie.

Metalurgia română.

După o statistică oficială publicată de ministerul de industrie şi comerţ, rezultă că în 1925 industria metalurgică românească dispunea de 508 uzine cu un capital de 161.459.000 lei aur, 84.594 cai putere şi 37.154 lucrători.

Valoarea producţiei a fost de 6.024.871.000 lei, valoarea materiilor prime întrebuinţate de lei 2.788.903.000. Importul produselor metalurgice a atins o valoare de 4 miliarde 29.625.151 lei. Incepând din 1922 până în 1925, valoarea producţiei a crescut mereu.

Principalele uzine metalurgice române se găsesc în Transilvania şi în Bănat.

FOLETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI".

O REMINISCENŢA*)

Dedicaţie colegilor mei gazetari din ţările Coroanei Sfântului Stefan.

Se împlineşte sfertul de veac de atunci. Era în toamna anului 1883. Fericitul meu tată, care văzuse zile mai bune pe timpul când era stenograf al dietei provinciale din Sibiu, era pe atunci primpretore substitut în cercul pretorial central al Sibiiului. Alte vremuri erau acele pe atunci şi în comitatul Sibiului. Din cele şase cercuri pretoriale ale Sibiului în fruntea a cinci erau şefi Români. Astăzi paremi-se este în întreg comitatul un singur primpretore român.

Fericitul meu tată avea obiceiul a face dese preumblări pe promenada „de sub arini", care duce către dumbrava Sibiului. Pentru mine, care intrasem atunci în clasele superioare ale liceului de stat din Sibiu, era mare fericire când mă lua cu sine tata la aceste preumblări, căci de obiceiu întâlniam pe această cale pe „bătrânii" noştri, cu cari era tata bun cunoscut şi aşa ajungeam şi eu, — care mergem alăturea „în legău" cu Măcelariu, Bariţiu, Bologa etc. etc, cari tot „pe sub arini" îşi făceau preumblările, — să mai trag cu urechea una alta din cercul mai înalt de idei, care preocupa pe aceşti fruntaşi ai neamului pe acele vremuri, când părea că se varsă nouă viaţă în oasele trudite ale neamului românesc.

Mai bucuros ascultam vorbele bătrânului *George Bariţiu*, care scotea pe acea vreme în Sibiu *„Observatorul"*, la care colabora şi tata.

Nestorul presei noastre povestea cu mare predilecţie lucruri din tinereţe. Bag seama, aşa e rostul bătrânilor. Mi-aduc şi astăzi plastic aminte cum povestea suferinţele sale din 1849, când refugiindu-se din Sibiu a fost în urma intrigilor săseşti arestat de Ruşi la Câmpina şi târât în lanţuri până la Cernăuţi, unde l-au scăpat luceferii de atunci ai Bucovinei, fraţii Hurmuzachi, pe a căror moşie dela Cernauca — parlamentul bejenarilor din toate ţările locuite de Români — a petrecut până după restabilirea ordinei în Ardeal.

Inghiţiam cu sete fie-care vorbă îmbogăţindu-mi fantazia cu material nepreţuit, care mi-a rămas pentru întreaga mea viaţă un scump tezaur.

Reîntorşi dela una din aceste preumblări şi ajungând în piaţa mică a Sibiului, la despărţire aruncă bătrânul Bariţiu o privire asupră-mi, plină de nemărginită bunătate, care îl caracteriza.

— „Ei, şi cum îţi merge cu şcoala?! Inveţi bine?" — zise bătrânul, ca să mă învrednicească şi pe mine cu o vorbă.

Nu ştiu ce voiu fi răspuns, dar fericitul meu tată, care îmi controla toate lecţiile şi îmi ştia mai bine toate păsurile, a început să povestească cum îmi merge cu studiile, unde e bine şi unde ar trebui să fie mai bine, cu preocupaţia părintelui, care vede totdeauna în copii săi ceva mai bun decât în alţii.

— „Şi ce vreai să te faci?" — continuă cu blândeţe bătrânul întrebările sale binevoitoare.

Incă înainte de a putea răspunde tatăl meu, care frământa în creerii săi mari planuri privitoare la viitorul meu, am răspuns eu cu hotărâre:

— *„Redactor"!*

Nici astăzi nu-mi pot da seamă sub care sugestie am ajuns să nimeresc atunci, când eram în a cincea clasă gimnazială, cariera mea de astăzi, de care — bine înţeles — pe acea vreme nici nu putea fi vorba în serios.

Tata a rămas surprins de răspunsul meu. Dar mai surprins am fost eu însu-mi.

A urmat o pauză. Tata părea a se împrietini cu răspunsul meu, pe care-l considera ca o deosebită antenţiune faţă de bătrânul Bariţiu, la care ştia cu câtă admiraţie privesc.

Bătrânul Bariţiu a început să dee din cap.

— „Dragul meu, a fi redactor e lucru greu, foarte greu. Nu-i destul să ştii scrie şi să ai idei şi sentimente. Nu! Trebue să te ştii şi păzi când scrii. Iată eu scriu de aproape o jumătate de veac. Şi ştii cum scriu?! La fie-care vorbă, ce o scriu, ţin înaintea ochilor codul penal şi îmi închipui că la spatele mele stă jandarmul! In vremile de astăzi numai aşa poate scrie un redactor român. Cine nu scrie aşa, cine nu are necontenit paragraful legii în faţă şi jandarmul în spate, când scrie, acela, dragul meu, mai mult strică decât direge cu scrisele sale"..

Pausă.

Şi apoi întinzându-mi cu bunătate mâna la despărţire, zise:

— „Dar poate că tu, dragul meu, să ajungi zile mai bune".

— „Să dea Dumnezeu" — răspunse tata şi ne-am despărţit.

Vorbele bătrânului mis'au întipărit în suflet ca tăiate în granit.

După zece ani, — bătrânul Bariţiu murise, — iată-mă pe neaşteptate..... redactor. Curtea cu juraţi dela Cluj condamnase în August 1893 întreaga redacţie a „Tribunei", dela director pân la corector pentru o informaţie, al cărei stăpân nu s'a putut găsi. Invitat telegrafic de bătrânul president dr. Ioan Raţiu, am părăsit în aceeaşi zi catedra de profesor şi am devenit conducător interimal al „Tribunei" din Sibiu.

La 1894 apoi fondasem la Timişoara „Dreptatea". Şi până la toamnă ajunsesem recordul de 72 (zis şaptezeci şi două) procese de presă.

Eram încă om tânăr, plin de ideale şi plin de temperament. Ce-mi băteam eu capul cu §§-ii codului penal şi cu jandarmii. Dam înainte, după vorba bătrânului Glodariu, Dumnezeu să-l ierte, care ne zicea că dacă te înjură Ungurul de „uristen" apoi răspunde-i înjurându-l de „ur-uristen".

Am şi plătit voinicia cu doi ani temniţă, 2000 cor. amendă în bani, apoi spese enorme şi cu... nimicirea foii, de care se legaseră speranţe aşa mari.

La răcoarea temniţei dela Vaţ, ajuns la linişte şi la răgaz, mi-a apărut apoi înaintea ochilor sufleteşti figura blândă cu acei ochi plini de nemărginită bunătate, a bătrânului George Bariţiu. Şi tot mai desluşit auziam: la fiecare vorbă... „ţin înaintea ochilor codul penal şi îmi închipuesc că la spatele meu stă jandarmul!..."

Eu eram acum cu jandarmul în faţă şi cu §-ul codului penal în spinare!

Şi m'am cuminţit încetul cu încetul... mai ales după ce am văzut marea devastare, atâta muncă pierdută, atâtea ilusii sparte, atâtea decepţii...

Nu ştiu care din noi va ajunge zilele mai bune...

Dar până trăim în „vremile de astăzi", cred că aduc cel mai potrivit prinos memoriei lui George Bariţiu, fondatorul „Gazetei Transilvaniei", când scriind pentru numărul jubilar această reminiscenţă, mie atât de sfântă, o dedic colegilor mei gazetari din ţările coroanei Sfântului Ştefan.

Poate le va prinde şi lor bine!

Lugoj, 1/14 Martie 1908.

Dr. Valer Branisce.

*) Apărută în numărul jubilar al „Gazetei Transilvaniei" din 1908.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Scrisoare din Galaţi.

Cum îngheaţă şi se desgheaţă Dunărea

Galaţi, 30 Dec. 1927.

Pentru-ca Dunărea maritimă să înghete, trebue ger îndelungat şi vânt rece, fiind-că straturile de apă răcite, dela suprafaţă, sunt mereu înlocuite cu apa mai caldă dedesupt. Dar odată apa răcită şi la fund, îngheţul vine repede, mai cu seamă dacă este ajutat de crivăţul dinspre Rusia şi de sloiurile venite din afluenţi, cari îngheaţă mai uşor.

In faţa Galaţilor, sloiurile din susul Dunărei şi de pe Siret curg zile întregi. Dacă apele sunt mari şi curentul puternic, şi dacă între timp se înmoae vremea, Dunărea nu îngheaţă şi navigaţia întreruptă începe din nou, mai restrânsă. Dar dacă frigul perzistă, sloiurile vin tot mai mari şi mai dese. Atunci este pericol: vasele sunt retrase în docuri şi la Măcin şi vapoarele mari dela Brăila—Galaţi pleacă în grabă spre Mare chiar cu încărcătura neisprăvită. Câteodată vasele sunt prinse între ghiaţă, de unde nu pot fi scoase decât cu mare greutate cu ajutorul remorcherelor.

Când sloiurile se grămădesc la punctele unde Dunărea este îngustă, — se opresc. Imprejurul lor începe îngheţul întregului fluviu, dela un mal la altul şi în susul şi în josul apei. In genere aceasta se petrece din jos de Galaţi, la punctul numit Colul Pisicei, şi între Isaccea şi Tulcea. Apoi, după o zi-două, îngheţul se întinde spre Galaţi—Brăila şi pe cele trei braţe maritime. Atunci navigaţia încetează. Cât e Dunărea de mare, nu vezi decât un pustiu de ghiaţă.

Dacă frigul continuă, ghiaţa ajunge la grosimea de o jumătate metru, chiar şi mai mult. In cazul acesta lumea şi carele cu poveri trec dela un mal la altul în absolută siguranţă, ca pe uscat.

La suprafaţă, ghiaţa de obiceiu nu este netedă. Din loc în loc prezintă grămezi de sloiuri. Se formează însă şi regiuni netede ca oglinda, pe unde se patinează cu vioiciune.

Câte-odată îngheţul ţine câte două-trei luni. In timpul îngheţului negoţul pe apă este mort. Portul aproape pustiu. Singura zi, în care este animat, este ziua de Bobotează, care la Galaţi se serbează cu mare pompă.

Sfinţirea apelor se face lângă Dunăre, pe cheiul cerealelor, de către episcop, înconjurat de preoţii tuturor bisericilor din oraş, în prezenţa autorităţilor civile şi militare, a armatei de uscat şi a marinei şi a zeci de mii de credincioşi. Când se cântă „In Iordan botezându-Te Tu Doamne" şi se aruncă Crucea în Dunăre, în mijlocul imnurilor muzicilor militare şi bubuitul tunurilor, azişti la o scenă, care nu se vede nicăiri în ţară.

Câtă vreme navigaţia este oprită, bursa e goală. Marii negustori îşi încheie bilanţurile şi fac combinaţii pentru primăvară.

La începutul primăverei deschiderea navigaţiei este aşteptată cu nerăbdare. Ruperea şi pornirea gheţei prezintă o priveliştе impresionantă. Lumea se grămădeşte pe cheiuri şi priveşte uriaşa luptă dintre elementele naturei. Enormele blocuri de ghiaţă, încremenite rezistă. Dunărea, năpraznică, cu înfricoşata ei putere, le împinge, le sparge şi le birue, le încalecă unele peste altele şi le porneşte la vale. De multe ori apele ridicate trec peste maluri şi inundă ţărmul dobrogean.

Două zile după aceea sosesc vapoarele dela Sulina şi lumea se înveseleşte. Marele negoţ îşi reia cursul normal, dătător de viaţă.

*

In iarna asta frigul a ameninţat cu îngheţul încă înainte de Crăciun. Sloiurile venind în cantităţi din ce în ce mai mari, vasele s'au adăpostit în porturi, iar vapoarele mari au plecat în grabă spre mare. Câteva au fost imobilizate de gheţuri din sus de Tulcea, unde Dunărea s'a prins şi de unde o parte din ele au fost scoase şi au răuşit a se strecura spre Sulina prin canaluri făcute în ghiaţa spartă.

In zilele de Crăciun fiind moină, ploaie măruntă şi negură, ghiaţa s'a mai măcinat şi astfel în faţa Galaţilor Dunărea n'a îngheţat. Insă dela 29 Decembrie temperatura s'a răcit din nou şi a început a bate crivăţul. La 30 Decembrie sloiurile s'au oprit şi Dunărea a îngheţat şi în faţa Galaţilor.

In total n'au putut eşi la mare 25 vapoare şi vre-o 60 şlepuri încărcate cu cereale şi cu lemnărie. Ele nu vor putea pleca decât după ce Dunărea va fi deschisă.

I. G. Munteanu.

Teatru maghiar

Conform promisiunii din vara anului trecut, o trupă de distinşi actori dramatici dela teatrul maghiar din Cluj, în frunte cu eminentul ei director Dr. Ianovici a venit să ne viziteze, dând o serie de reprezentaţii, cu un repertoriu interesant şi atractiv de comedii şi drame.

Este adevărat, întâia piesă comedia „Şoarecele bisericii" de scriitorul maghiar Ladislau Fodor, nu era de natură să câştige simpatiile unui public cu oarecari pregătiri literare. Lipsa valorii literare a piesii a fost însă echivalată de jocul artiştilor, cari şi-au dat toată silinţa să asigure succesul serii. S'au distins cu această ocazie Marsi Gizi, Táray, Mihályffy, Hoykó ş. a.

A doua comedie în schimb „*O lună în Paradis*" de Bernauer şi Osterreicher, care a avut un succes enorm peste tot unde a fost jucată, merită de fapt să fie relevată drept o piesă de preţ, care iese în relief atât graţie subiectului ei simpatic şi cules din viaţa reală, cât şi personagiilor ei bine zugrăvite, în just conflict unele cu altele. In special rolul dansatoarei Tili (Marsi Gizi) o fată de o onestitate — azi rară — câştigă din primul moment simpatiile ascultătorilor. Cu ocazia acestei reprezentaţii am putut aprecia din nou talentul dramatic al distinsei actriţe Poor Lili, în rolul baroanei.

Mai remarcăm bunele prestaţii ale d-lor Hoykó, Kemény, Tóth, Mihályffy, şi a d-nei Lackó etc.

Diseară celebra şi înfiorătoarea dramă „Rusia" de scriitorul Carol Neumann.

Dr. L.

Biletele interimare şi carnetele de identitate ale tramvaiului Braşov-Săcele sunt valabile până la 15 Ianuarie 1928. Până la dala susmenţionată urmează a se face reînoirea acestor bilete la Direcţiunea Tramvaiului în Calea Fabricii 7, contra unei taxe de 30 Lei şi dovedirea titlului de drept.

Direcţiunea Căilor Ferate Particulare Braşov-Treiscaune.

Cuprinşi de nespusă durere aducem la cunoştinţa tuturor rudeniilor, prietinilor şi cunoscuţilor că mult iubitul nostru tată, fiu, frate, cumnat, socru, bunic şi unchiu

Dr. VALERIU BRANISCE

membru onorar al Academiei Române şi fost Şef de resort în Consiliul Dirigent

a încetat din viaţă după grele suferinţe în etate de 59 ani la Lugoj în dimineaţa zilei de Anul nou 1928.

Rămăşiţele pământeşti ale scumpului nostru defunct vor fi aşezate spre vecinică odihnă Marţi d. a., la orele 2 în cimitirul Bisericei ortodoxe române din Lugoj.

Odihnească în pace!

LUGOJ, 1 Ianuarie 1928.

Maria Dr. V. Branisce n. Boambăn
soţie
Valeria Dr. Căliman n. Branisce
Virgil Branisce
Olga Branisce
Lelia Florian n. Popovici
Mărioara Blajovan n. Popovici
fiu şi fiice
Dr. N. Căliman
Cornel Florian
Căpitan I. Blajovan
gineri

Văd. Maria M. Branisce
mamă
Victor Branisce
frate
Văd. Valeria Missits n. Branisce
Veturia Branisce
Virgilia Dr. Nistor n. Branisce
surori
Mia V. Branisce
cumnată
Dr. Pompiliu Nistor
cumnat
Florin Oniţiu
nepot

împreună cu copii lor.

LOTERIA LIGII CULTURALE

Aprobată de Onor. Minist. de Interne cu No. 5570 A.

5.9 câştiguri

şeapte milioane

Lei 7,000,000

1	câştig de Lei	2.000.000
1	„ „ „	1 000 000
2	câştiguri a „	500.000
4	„ „ „	200 000
6	„ „ „	100.000

şi multe alte câştiguri mai mici

— CÂŞTIGURILE SE PLĂTESC INTEGRAL —

Se vând la toate secţiunile Ligei Culturale, Bănci, Librării şi la Depozitari de ziare. Unde nu se găsesc lozuri, adresaţi Comenzile însoţite de valoarea lor, prin mandat poştal: Biuroului Ligei Culturale, Bucureşti, Str. Luterană 6 Etaj I Pentru comenzi mai mici de 5 Lozuri se adaugă 20 Lei pentru porto recom. Comenzile mai mari de 5 lozuri se expediază franco de orice cheltueli. 7—0

1030

Babeş-Bolyai University Library Cluj / Central University Library Cluj

---

AVIZ

Subscrisele institute de credit:

„FURNICA„ casă de economii societate anonimă din Făgăraş.
Reuniunea de credit „FAGARAŞANA" soc anonimă din Făgăraş.
Banca de credit Comercial şi Agricol soc. anonimă din Făgăraş.
„OLTEANA" cassă de economii soc. anonimă din Viştea de jos.
„VOILEANA" cassă de economii societate anonimă din Voila.
„ŞERCAIANA" institut de credit şi economii s. a. din Şercaia.
„ARMONIA" cassă de economii societate anonimă din Cincul.
„PORUMBACEANA" casă de economii societate anonimă Porumbacul de jos, în şedinţa ţinută în 29 crt în Făgăraş am decis reducerea procentului de interese după depunerile spre fructificare *începând cu 1 Ianuarie 1928, până la noui dispoziţiuni astfel:*

10% după depunerile la vedere
12% după depunerile cu termen.

Totodată am decis reducerea dobânzilor la toate categoriile de împrumuturi ca: scont, hipotecă, contcurent şi lombard, la *netto 20% la an.* 11 1—1

Bibliografie

In editura Cartea Românească societate anonimă Bucureşti au apărut:

Cunoştinţe Folositoare seria B. Nr. 49 Lingoarea de Dr. Tudor Dumitrescu. Preţul Lei 5.

Biblioteca Minerva No. 54. Minunata Poveste a lui Petre Schlemihl de Adalbert de Chamisso. Preţul Lei 9.

Biblioteca Minerva No. 228—228 a) Ecaterina II a (Romanul unei Impărătese) de Eug. Zebel. Preţul Lei 9.

La Medeleni, Roman Vol. III. Intre Vânturi, Ediţia I-a, de Ionel Teodoreanu. Preţul Lei 130.

In editura „Ancora" S. Benvenisti & Co. Bucureşti au apărut:

Zâna Lacului, poveşti pentru copii lei 50

Umorul evreesc lei 75.

Cărţile se găsesc de vânzare la toate Librăriile din ţară.

ROMANIA
Prefectura Judeţului Braşov
Serviciul Administrativ.

No. 12242/1927.

Publicaţiune

Devenind vacant postul de notar comunal din comuna Satunov, plasa Bârsa de sus, prin prezenta publicăm concurs conform art. 78 din regulamentul pentru aplicarea statutului funcţionarilor publici.

Retribuţiunile sunt cele prevăzute în normele de salarizare.

Cererile însoţite de actele prescrise în art. 7 al regulamentului susnotat se vor înainta acestei Prefecturi până la 31 Ianuarie 1928 oarele 10.

Braşov, 22 Decemvrie 1927.

p. Prefect:
(ss) *L. Servatius.*

12 1—1

Aviz

Sindicatul măcelarilor şi cârnăţarilor din Braşov aduce la cunoştinţa Onor. public, că în zilele de Duminecă, adecă cu începere dela 1 Ianuarie şi până la 15 Aprilie 1928 măcelăriile şi cârnăţăriile vor fi închise.

1111 2—3. *Comitetul.*

Urarea de Anul Nou a d-lui I. Maniu

După opt ani de sclăvie politică şi umilinţă naţională îndurate în propria noastră ţară, anul jubilar ce vine trebuie să aducă României-Mari consolare şi înălţare sufletească.

Vechiul Regat, Basarabia, Bucovina, ca şi Ardealul şi Banatul, oţeliţi în lupte crâncene, sunt închegate într-o singură năzuinţă politică: întronarea unui regim de cinste şi de legalitate, democraţie naţională şi dreptate socială. Conştiinţa naţională şi virtuţile cetăţeneşti, cari sub conducerea Partidului Naţional-Ţărănesc au răpus în luptele anului ce trece teroarea reacţiunei liberale şi vicleşugurile interpuşilor săi, vor isbuti ca această năzuinţă politică într'al zecelea an al Unirii tuturor Românilor trup să se facă.

In locul corupţiei ce înfloreşte la umbra fiecărui absolutism, va răsări dreapta şi nobila emulaţiune între vrednicia, forţa de producţiune şi meritele fiecăruia, din cari va rezulta bunăstarea economică generală, singură capabilă să întemeieze o viaţă socială şi culturală potrivită zilelor în cari trăim.

Anul Nou, ce vine, se naşte în semnul luptei decisive şi al triumfului care nu va mai întârzia.

Să fie binevenit pentru toţi şi fericit pentru iubita şi mândra noastră ţară.

IULIU MANIU,
preşedintele partidului naţional-ţărănesc.

Scrisoare din Paris.

Stabilizarea legală a lirei italiene

Paris, Decemvrie 1927.

Italia a primit din partea guvernului Mussolini cel mai frumos dar de Crăciun, ce l'ar fi putut aştepta: stabilizarea legală a lirei.

Ca întotdeauna, Mussolini a operat şi de astădată în tăcere şi într'un mod brusc, „stile fascista". In consiliul de miniştri din 21 Decembrie 1927, s'a adoptat decretul lege, prin care se decide *încetarea cursului forţat, reîntoarcerea la regimul de convertibilitate în aur, corăspunzător la:*

lire hârtie 92,46 pentru una liră sterlină.

lire hârtie 19 pentru un dolar.

lire hârtie 3,66 pentru una liră aur.

Noua paritate cu aurul este deci fixată pe baza de 7,919 grame de aur fin pentru una sută lire italiene.

Din relaţiunea lui Mussolini către miniştri, se poate constata, că apărarea lirei, proclamată în mod solemn în discursul din 18 August 1926 dela Pesaro, a fost victorioasă pe toată linia şi că lira italiană s'a revalorizat cu 58 de puncte în confront cu cotaţia maximă din August 1926.

„O ulterioară revalorizare ar mai fi posibilă, însă n'ar fi de dorit, deoarece, ar avea un rezultat favorabil speculaţiunilor internaţionale, cum s'a întâmplat în alte ţări; ar provoca o criză continuă foarte gravă, sau crize periodice în dauna economiei naţionale, şi în fine ar impune atât Statului cât şi cetăţenilor contribuabili greutăţi insuportabile".

Nivelul de revalorizare al lirei ajuns într'un timp aşa de scurt este foarte important şi satisfăcător, deoarece corespunde indicelui-aur al preţurilor mondiale, şi reprezintă punctul în care toate interesele, atât ale particularilor cât şi ale Statului, se găsesc într'un just equilibru.

•

Cum a putut Italia să îndeplinească o operă aşa de importantă, într'un timp relativ aşa de scurt, când se ştie multiplele crize financiare de care a fost ameninţată, lipsa aproape totală de materii prime, de care duce nevoie, şi pe cari trebue să le importe din streinătate, şi mai ales eforturile şi cheltuelile enorme ce le face pentru consolidarea şi reorganizarea statului fascist?

Toate aceste greutăţi au fost învinse şi s'a ajuns la rezultatul splendid de azi, numai graţie voinţei nestrămutate şi a capacităţii Ducelui, care a ştiut să-şi aleagă colaboratori pricepuţi, şi să canalizeze toate forţele productive, spre prosperitatea şi progresul naţiunii italiene.

Pentru cine a fost în Italia, şi a asistat la ascensiunea triumfală a fascismului, nu i de mirare, rezultatul la care s'a ajuns. El e datorit în primul rând muncii nepregetate şi sacrificiului poporului italian, care a ştiut să suporte fără murmur toate privaţiunile impuse de gravele împrejurări prin cari a trecut. Mussolini, adânc cunoscător al psichologiei poporului italian, a ştiut să-i câştige încrederea încetul cu încetul.

Din anarchia şi destrăbălarea politică, ce exista înainte de marşul său triumfal asupra Romei, şi care stare dusese ţara la marginea prăpăstiei, el a introdus ordinea cea mai perfectă; grevele nesfârşite, cari paralizau întreaga viaţă economică a ţării, au dispărut ca prin farmec, introducând munca cea mai disciplinată; a legiferat şi aplicat un nou cod al muncii, o adevărată capo d'operă de legislaţie a muncii, cu care pe drept se poate mândri fascismul, care apără deopotrivă interesele muncitorimei şi a capitalului, şi care va contribui mult la aplanarea continuei lupte dintre capital şi muncă.

O nouă Italie a răsărit sub bagheta magică a lui Mussolini, în care domneşte munca, disciplina, economia şi un patriotism înflăcărat.

Italia este deplin consolidată în interior şi a căpătat încredere şi prestigiu în afară, graţie căruia a putut să-şi asigure şi concursul preţios al finanţei anglo-americane. Astfel guvernul italian, prin intermediul Băncii Italiei, după negocieri, cari au durat abia opt zile, cu guvernatorii băncilor Angliei şi al Federal Reserve Bank din New-York, a obţinut un credit de 125 milioane dolari. Din acest total, 75 milioane dolari sunt puse la dispoziţia Băncii Italiei, de către 14 bănci centrale a Statelor având etalonul-aur, iar 50 milioane de către banca Morgan, reprezentând importante bănci engleze şi americane.

Situaţia Băncii Italiei, în urma reformei monetare este considerabil întărită; circulaţiunea ei fiduciară, reprezentată de biletele de bancă (17,5 miliarde) şi alte datorii la vedere, are o acoperire aur de 57%, iar dacă se ţine cont de valoarea întregii averi a institutului de emisiune, se ajunge la o acoperire aur superioară de sută la sută.

După cum se poate vedea din datele expuse, stabilizarea lirei este deplin asigurată contra oricăror posibilităţi de specule, iar moneta italiană este sustrasă pentru totdeauna fluctuaţiunilor mai mult sau mai puţin speculative ale schimbului, asigurându-se astfel bunăstarea şi viitorul economiei naţioaale.

Este de remarcat faptul, că în Italia există cursul forţat din 1894; reforma monetară de azi, care asigură convertibilitatea în aur a biletelor de bancă, începând cu 22 XII 927, are deci şi o deosebită *însemnătate de forţă politică şi morală a noului Stat italian.*

Cu reintoarcerea la sistemul monetar aur, Italia demonstrează lumii vitalitatea sa economică, energia sa de muncă, conştiinţa sa socială şi marchează o nouă etapă în drumul lung şi dificil al reconstrucţiei europene.

*

Stabilizarea italiană, urmată puţin timp după stabilizarea belgiană, a pus la ordinea zilei această chestiune financiară, în ţările cu moneta depreciată în urma războiului, ca Franţa, România etc. Este de notat faptul, că teza revalorizării susţinută de unii economişti atât în Franţa cât şi în Italia(Achille Loria) a început să fie abandonată. Insuşi Mussolini a fost un revalorizator convins şi susţinea, că va revaloriza lira până la 50 centime aur; bunul simţ de care este condus, l'a făcut însă să-şi recunoască greşala şi azi revine la stabilizarea legală a lirei, mulţumindu-se cu o revalorizare de numai 15 puncte câştigate în decursul celor 5 ani de guvernare fascistă.

Presa franceză este aproape unanimă în a recunoaşte, că pentru Franţa n'a sosit încă momentul stabilizării legale, deşi francul este de fapt stabil de câteva luni, iar starea financiară franceză mult îmbunătăţită şi capabilă, prin rezerva de devize streine ce au disponibile, să lupte şi să descurajeze orice tentativă de speculă.. Se crede că această reformă se va face numai după alegerile electorale din primăvară, cari, — după speranţele optimiştilor —, vor da Franţei şi stabilitatea politică, absolut indispensabilă pentru înfăptuirea stabilizării legale a francului.

Pentru România problema stabilizării este de o importanţă capitală şi trebue revolvată cât mai neîntârziat, spre binele şi salvarea ţării din nesiguranţa şi sărăcia de care suferă. Prin o politică chibzuită, trebue să recâştigăm încrederea şi prestigiul în streinătate, iscă urmăm exemplele bune ale altor ţări, atrăgând colaborarea capitalului strein, pentru refacerea şi consolidarea ţării înlăuntru şi în afară de graniţe.

Ing. **Bujor Măzgăreanu.**

Aviz. In vederea umblatului cu sf. Cruce în ajunul Botezului Domnului, toţi credincioşii uniţi — gr. catolici — cari în decursul anului trecut şi-au schimbat locuinţa, ori s'au stabilit în acest oraş, sunt rugaţi să binevoiască a se anunţa la parohie, strada Lungă No. 111, ca să poată fi ţinuţi în vedere de către parohul bisericei noastre.

Miercuri în 4 l. c. se cercetează cartierul Blumena şi fabricile şi alte locuinţe mai depărtate; iar Joi în ajunul Botezului: *Şcheii, Oraşul şi Braşovechiul* — Vineri la ora 10 sf. Liturghie în capelă. — Protopop **Mihail Hodârnău.**

Ultime ştiri

Imprumutul a eşuat

Ziarele din Capitală aduc informaţia că împrumutul solicitat de guvern la Paris nu a reuşit.

Pe reuşita acestui împrumut credea dl Vintilă Brătianu că va putea răzima o durată mai lungă a guvernării dsale. Nereuşita planurilor ministrului preşedinte şi de finanţe însemnează că nici Franţa, care ţine să ajute ţara românească, nu are încredere în ceiace o guvernează astăzi.

Streinătatea — ca şi ţara — a început să cunoască deosebirea între ceeace vrea ţara şi între ce vor uzurpatorii conducerii de azi ai ei.

Eşuarea împrumutului însemnează venirea cât mai curând la cârma ţării, a oamenilor de la cari ţara îşi aşteaptă viitorul pe care-l merită.

INFORMAŢIUNI

D-l V. N. Madgearu, deputat şi secretarul general al partidului naţional-ţărănesc, a plecat aseară în streinătate. Fruntaşul naţional-ţărănesc se duce întâi la Praga şi în urmă la Paris şi Londra.

•

Loteria sinistraţilor. Cu începere de mâine 4 Ianuarie Loteria sinistraţilor seria II va începe tragerea între orele 4—6 d. a. Tragerile vor avea loc Lunea, Miercurea şi Vinerea intre orele 4—6 până la terminare. Comitetul va publica după fiecare tragere un comunicat oficial.

•

A. S Regală Principele regent Nicolae, a fost avansat maior pe ziua de 1 Ianuarie.

•

Amânare pentru studii. In urma intervenţiei Ministerului Instrucţiunii (Direcţia Invăţământului Superior) Ministerul de război a aprobat ca tinerii insumaţi în condiţiunile art. 52 din L. R. cari au depus în termen cererea de amânare pentru studii pentru anul 1927—1928, să poală complecta restul de acte prevăzute de art. 86 din R. L. R. până la 1 Martie 1928.

•

Generalul Condeiescu, procuratorul principelui Carol va pleca la Paris, pentru a pune în cunoştinţă pe fostul prinţ moştenitor asupra modului cum Curtea de Apel din Iaşi a hotărât în chestiunea împărţirei succesiunei regelui Ferdinand.

•

Moartea lui C. B. Penescu A-laltaeri a încetat din viaţă Const B. Penescu advocat şi director al Teatrului Naţional din Iaşi.

•

Dela Şcoala Surorilor de Ocrotire (de infirmiere vizitatoare) din Cluj. In luna Ianuarie 1928 se începe cursul pregătitor al Şcoalei surorilor de ocrotire (infirmiere vizitatoare) la Cluj, Str. Dorobanţilor 25. Cursul este de 2 ani în afară de cel pregătitor. Elevele fiind bursierele Statului, întreţinerea lor în institut pe durata cursului va fi gratuită. Condiţiile de primire sunt: vârsta 18—40 ani, minimum 4 clase secundare, certificat de sănătate şi moralitate şi consimţământul părinţilor pentru minore. Orice informaţiune se poate cere dela Direcţiunea şcoalei din Cluj, Str. Dorobanţilor 25.

Inspectoratul General Il. al Ocrotirilor Sociale Cluj.

•

Medicale. Dr. Costi Oancea dă consultaţii medicale zilnic 3—5 p. m. la locuinţă, Şirul Spitalului Nr. 11.
1—3

•

La Spitalul de ochi din Braşov se caută **o bucătăreasă.** 13 1—1

•

Aflăm cu părere de rău că venerabilul părinte septogenar *Ion Maximilian* din Stupini, binefăcătorul liceului nostru A. Şaguna, căruia i-a testat cea mai mare parte a averii sale, zace bolnav în spitalul din Braşov. Sperăm că sub îngrijirea distinşilor medici ai spitalului nostru, părintele Maximilian se va întoarce în curând sănătos în slujba Bisericii sale. Ii dorim din toată inima grabnică însănătoşare.

•

† Petru Debu La încheierea foii firul telefonic ne aduce trista veste că părintele din Toderiţe, Petru Debu a încetat din viaţă. Deplângem pe omul cinstit şi harnic, ale cărui plete cărunte povestesc mult şi multe din istoria neamului pe care l-a iubit şi care l jeleşte.

Dumnezeu să l odihnească în împărăţia celor drepţi.

Neconsolatelor familii le adresăm condoleanţele noastre adânc simţite.

•

Corul bisericii Sf. Nicolae e învitat la o repetiţie pe Miercuri în 4 Ianuarie a. c. ora 7½ seara pentru Bobotează. — Dirigent profesor N. Oancea.

Operă de organizare şi consolidare.

Reproducem următoarele două pasage into mai din articolul de Anul nou al oficiosului guvernului:

„Dar dacă anul care se duce a fost un an de încercări dureroase şi de lămurirea problemelor mari ce se pun în viaţa statului, anul care vine va fi un an de muncă harnică şi constructivă; *va fi anul închinat operei de organizare şi de consolidare a statului român întregit...*".

„România păşeşte pragul Anului Nou cu încredere nestrămutată în destinele ei, şi puterile ei de creaţiune şi de muncă, în conştiinţa luminată a conducătorilor ei, *cari vor şti să o ducă pe căile biruinţei şi ale propăşirei*".

Subliniările le am făcut noi, fără a schimba însă sensul „Viitorului".

Oficiosul guvernului vorbeşte de conducătorii *cari vor şti* să ducă (ara) pe căile biruinţei şi ale propăşirei. Dar! Fiindcă ceiace au dat dovadă că „nu ştiu", pleacă, iar locul lor va fi luat de oamenii, pe cari îi vrea şi îi doreşte ţara, de oamenii, cari vor face din anul în care am intrat, „anul închinat operei de organizare şi de consolidare a statului român întregit"....

Câte odată spune şi „Viitorul" adevărul, fără să vrea.

TIPOGRAFIA A. MUREŞIANU, BRANISCE & COMP. BRAŞOV

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.